

**CENTRALNA BANKA BOSNE I HERCEGOVINE
ODJELJENJE ZA BANKARSTVO
SLUŽBA FRONT OFFICE**

Сарајево, 01.03.2021. године

**СЕДМИЧНИ ПРЕГЛЕД КРЕТАЊА НА ГЛОБАЛНИМ ФИНАНСИЈСКИМ
ТРЖИШТИМА 22.02.2021. - 26.02.2021.**

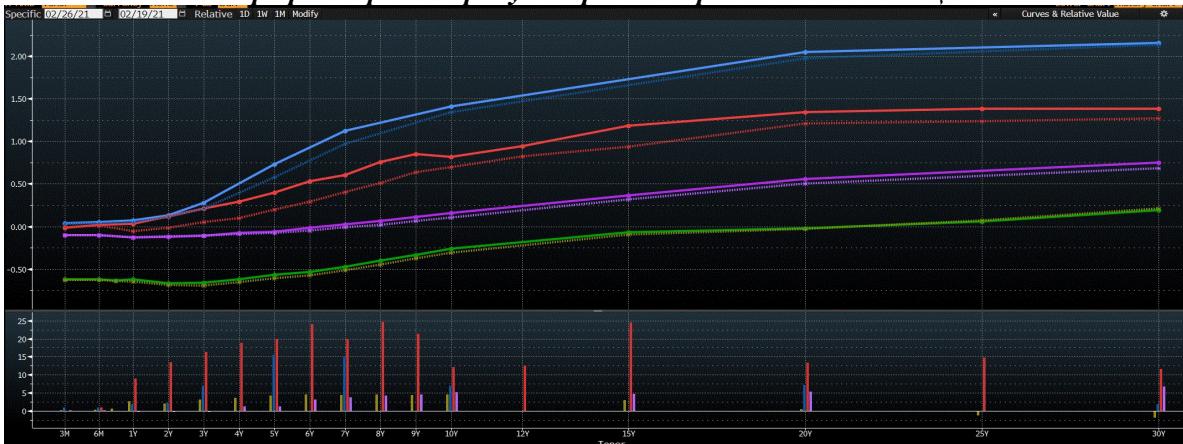
Табела 1: Приказ кретања приноса на државне обвезнице

Принос	Еврозона		САД		Велика Британија		Јапан					
	19.2.21	-	26.2.21		19.2.21	-	26.2.21					
2 године	-0,68	-	-0,66 ↗	0,10	-	0,13 ↗	-0,01	-	0,13 ↗	-0,11	-	-0,11 ↗
5 година	-0,61	-	-0,57 ↗	0,58	-	0,73 ↗	0,20	-	0,40 ↗	-0,07	-	-0,06 ↗
10 година	-0,31	-	-0,26 ↗	1,34	-	1,40 ↗	0,70	-	0,82 ↗	0,11	-	0,16 ↗

Табела 2: Приказ кретања приноса на њемачке Bubillove

Доспијеће	Приноси		
	19.2.21	-	26.2.21
3 мјесеца	-0,594	-	-0,591 ↗
6 мјесеци	-0,626	-	-0,623 ↗
1 година	-0,631	-	-0,605 ↗

Граф 1: Приказ кривуља приноса државних обвезница

Граф приказује криве приноса Њемачке (зелена), САД (плава), Велике Британије (црвена) и Јапана (љубичаста) за периоде од 3 мјесеца до 30 година на дане 26.02.2021. године (пуне линије) и 19.02.2021. године (испрекидане линије). На доњем дијелу графа је приказана разлика између вриједности одговарајућих приносови на наведене датуме.

ЕВРОЗОНА

Протекле седмице приноси обвезница еврозоне су забиљежили раст, који је посебно био изражен током трговања у четвртак, а који је представљао рефлексију дешавања на тржишту обвезница у САД. Иако је на крају седмице услиједила одређена корекција, посматрано на седмичном нивоу, приноси њемачких обвезница су повећани између 2 и 5 базних поена. Изјаве званичника ЕЦБ, као што су главни економиста Lane и члан ИВ ЕЦБ Schnabel указују на могућу забринутост ове институције да би тржиште обвезница могло угушити опоравак еврозоне чак и прије него започне. У својим изјавама ови представници ЕЦБ су указали на ризик исувише брзог раста приноса, који у коначници утиче на повећане трошкове задуживања влада, а што би могло довести до додатних монетарних интервенција од стране ЕЦБ. Такође, почетком прошле седмице предсједница ЕЦБ Lagarde је изјавила да ЕЦБ пажљиво прати кретање номиналних приносови на државне обвезнице како би установила да ли су финансијски услови у еврозони довољни да подрже економију током пандемије.

Агенција за додјелу кредитног рејтинга Moody's је смањила прогнозе економског раста за текућу годину за еврозону, као и за Велику Британију у односу на прогнозе из новембра прошле године услед слабости које се повезују са пандемијом у првом кварталу текуће године. За еврозону се сада очекује раст БДП-а од 3,7% у 2021. години, те раст од 3,9% у 2022. години, након што је у прошлјој години, према калкулацијама ове агенције, забиљежена контракција од 7,1%. Deutsche Bundesbank је објавила да ће економија Њемачке вјероватно забиљежити контракцију у текућем кварталу због снажнијих рестрикција уведенih због пандемије, а да би могла да забиљежи опоравак у пролеће када би могло доћи до пада инфекција и дистрибуције вакцина. Овом приликом је занемарен недавни раст инфлације јер сматрају да се углавном ради о промјенама у индексу који прати цијене а да је раст плата био само умјерен.

Предсједница Европске комисије Von der Leyen је ујвирила лидере ЕУ да ће забранити извоз вакцина из ЕУ уколико произвођачи, као што су AstraZeneca, поново не успију да доставе исте. Због мањка вакцина у ЕУ је само 8% одрасле популације до сада примило вакцину у поређењу са 27% у Великој Британији.

Табела 3: Кретање економских индикатора за еврозону

Ред. бр.	Економски индикатори	Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	Стопа инфлације – Е3 (финал.)	ЈАН	0,9%	0,9%
2.	Темељна стопа инфлације – Е3 (финал.)	ЈАН	1,4%	1,4%
3.	Монетарни агрегат М3 – Е3 (Г/Г)	ЈАН	12,5%	12,5%
4.	Индекс економског повјерења – Е3	ФЕБ	92,1	93,4
5.	Индекс економског повјерења – Италија	ФЕБ	-	93,2
6.	Ifo индекс пословног повјерења	ФЕБ	90,5	92,4
7.	БДП – Њемачка (финал.) квартално	IV квартал	0,1%	0,3%
8.	БДП – Француска (финал.) квартално	IV квартал	-1,3%	-1,4%
9.	БДП – Финска (квартално)	IV квартал	-	0,4%
10.	БДП – Португал (финал.) квартално	IV квартал	0,4%	0,2%
11.	Индустријске поруџбине – Италија (Г/Г)	ДЕЦ	-	7,0%
12.	Индустријске продаје – Италија (Г/Г)	ДЕЦ	-	-0,5%
13.	Индустријска производња – Аустрија (Г/Г)	ДЕЦ	-	-5,1%
14.	Малопродаја – Холандија (Г/Г)	ЈАН	-	-7,8%
15.	Обим малопродаје – Финска (Г/Г) прелим.	ЈАН	-	3,8%
16.	Потрошња становништва – Француска (Г/Г)	ЈАН	0,3%	0,0%

САД

Представнички дом у САД је усвојио Закон о помоћи због пандемије Ковид19 у вриједности 1,9 милијарди УСД, који је предложен од стране предсједника Biden, што је његова прва велика законодавна побједа. Турбуленције на финансијском тржишту током прошле седмице су продуковале значајне губитке за власнике државних обvezница, те су ови инвеститори и даље под притиском евентуалних даљих губитка уколико се настави раст приноса. Уједно овакве околности појачавају притиске на Fed да одговори на изненађујуће високи раст приноса. Према Jefferies International инвеститори у државне обvezнице САД су у четвртак били најкраћи у овим позицијама од 2013. године.

Током протекле седмице званичници администрације предсједника Biden су саопштили да ће у наредне две седмице Администрација за мале бизнисе (Small Business Administration) прихватати само апликације за орпост зајмова кроз програм за мала и средња предузећа, Paycheck Protection Program, и то за компаније које имају мање од 20 запослених, како би се осигурало да ове компаније не буду истиснуте из пословања од стране већих компанија.

Министрица финансија САД Yellen је током прошле седмице подржала нову алокацију унутар валуте ММФ-а, SDR, али је истакла да су потребни шири параметри како би се појачала транспарентност о томе како се резерве користе и како се њима тргује. Yellen је у писму групи Г20 истакла да нова алокација унутар SDR треба појачати ликвидност за сиромашне земље које су посебно тешко погођене глобалном пандемијом вируса Ковид19. Овом приликом Yellen није специфицирала величину потребне алокације унутар SDR, који може бити конвертован у чврсту

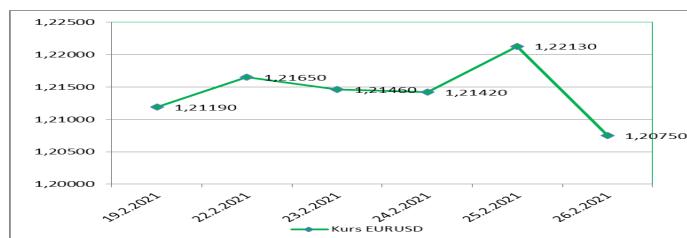
валуту земаља чланица ММФ-а. Представници Г20 ће о овом приједлогу расправљати на онлајн састанку који ће бити одржан у крајем ове седмице.

Табела 4: Кретање економских индикатора за САД

Ред. бр.	Економски индикатори	Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	Активност прерађивачког сектора, Фед из Даласа	ФЕБ	5,0	17,2
2.	Повјерење потрошача	ФЕБ	90,0	91,3
3.	Повјерење потрошача Ун.Мичиген F	ФЕБ	76,5	76,8
4.	Апликације за хипотекарне кредите	19. феб	-	-11,4% -5,1%
5.	Продаја новоизграђених кућа (M/M)	ЈАН	1,7%	4,3% 5,5%
6.	Иницијални захтјеви незапослених за помоћ	20. феб	825.000	730.000 841.000
7.	Континуирани захтјеви незапослених за помоћ	13. феб	4.460.000	4.419.000 4.520.000
8.	Лична потрошња	ЈАН	2,5%	2,4% -0,4%
9.	РСЕ дефлатор (мјера инфлације) (Г/Г)	ЈАН	1,4%	1,5% 1,3%

USD је апрецирао у односу на EUR, те је курс EURUSD забиљежио пад са нивоа од 1,21190 на ниво од 1,20750.

Граф 2: Кретање курса EURUSD током протекле седмице

ВЕЛИКА БРИТАНИЈА

Премијер Johnson је представио план превазилажења мјера рестрикција уведених због пандемије. План је представљен у Доњем дому Парламента, а обухвата четири корака. Први корак ће бити подузет 8. марта, када ће се поново отворити школе, док ће на отвореном моћи да се састану двије особе. Од 29. марта биће дозвољена окупљања на отвореном за шест особа или два домаћинства. Спортови на отвореном, укључујући фудбал, голф и тенис, ће такође бити дозвољени од 29. марта. Напредак у даљим корацима попуштања мјера зависиће од услова вакцинације, ширења инфекције, хоспитализације, смртоности и нових варијанти вируса.

Главни економиста BoE Haldane је упозорио да се инфлација „пробудила“ и да ће се тешко укротити, док се економија опоравља од пандемије изазване Ковид19, што потенцијално захтјева да BoE подузме кораке. Локални часопис The Guardian је објавио вијест да ће министар финансија Sunak у његовом представљању буџета наредне седмице додијелити 5 милијарди GBP новчаних средстава предузећима која су тешко погођена блокадама изазваним пандемијом. Влада је саопштила да финансирање директне помоћи предузећима током кризе износи 25 милијарди GBP. Министар финансија Sunak ће у сријedu представити Парламенту план буџета, те је истакао да терет дуга износи око 2,1 билион GBP. Такође, Sunak је сигнализирао да је спреман да повећа порезе у Великој Британији са циљем да се унаприједе јавне финансије у земљи, али је истовремено обећао да ће пружити подршку за компаније и запослене све док пандемија потраје. Поред тога, Сунак истиче да ће презентовати нацрт за рјешавање буџетског дефицита за којег постоје неке пројекције да ће достићи 19% БДП-а.

Табела 5: Кретање економских индикатора за УК

Ред. бр.	Економски индикатори	Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	Захтјеви незапослених за помоћ	ЈАН	-	-20.000 -20.400
2.	Просјечне седмичне зараде без бонуса, тромј.(Г/Г)	ДЕЦ	4,0%	4,1% 3,6%
3.	Стопа незапослености	IV КВАРТАЛ	5,1%	5,1% 5,0%

Током протекле седмице GBP је депрецирала у односу на EUR, те је курс EURGBP је забиљежио раст са нивоа од 0,86498 на ниво од 0,86703. GBP је депрецирала у односу на USD, па је курс GBPUSD забиљежио пад са нивоа од 1,4016 на ниво од 1,3933.

ЈАПАН

Осигуравајуће компаније и регионалне банке у Јапану су током јануара повећале улагања у ултрадуге државне обвезнице, након што су сигнали глобалног опоравка утицали на раст ових приноса на највеће нивое у посљедње двије године. Нето куповине обвезница са веома дугим доспијећем од стране компанија животног и друге врсте осигурања су премашиле суму од 1 билион JPY први пут од децембра 2012. године.

Гувернер BoJ Kuroda је изјавио да BoJ већ флексибилно купује ETF-ove, али да ће на састанку у марту тражити начине којим би овај програм учинила ефикаснијим и одрживијим. Он је додао да BoJ има на уму да се треба сочути са нежељеним ефектима стимулативних мјера, напомињући да је свјестан критика да куповине ETF-ова нарушавају цијене акција. Ипак, Kuroda је понудио мало индиција о томе на који начин би BoJ могла да прилагоди програм квантитаивних олакшица, где је додао да не види никакав знак да куповине ETF-ова изазивају велике поремећаје на тржишту или озбиљне проблеме код корпоративног управљања. Бивши замјеник гувернера BoJ Yamaguchi је изјавио да BoJ мора одбацити став да својом монетарном политиком може утицати на перцепцију јавности, као и да треба спровести „истинску“ ревизију којом ће се боље размотрити растући трошкови продужених монетарних олакшица. BoJ ће извршити ревизију у овом мјесецу како би инструменте монетарне политике учинила одрживијим, прихвативши критике да монетарна политика уништава приносе обвезница, смањује ликвидност тржишта, и нарушава цијене акција.

Табела 6: Кретање економских индикатора за Јапан

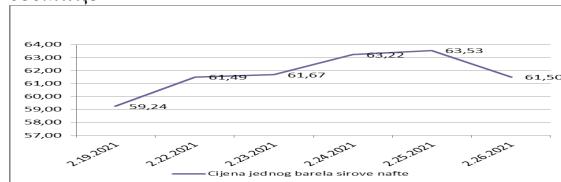
Ред. бр.	Економски индикатори	Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	PPI услужног сектора (Г/Г)	ЈАН	-0,4%	-0,5% -0,3%
2.	Продаја у супермаркетима (Г/Г)	ЈАН	-	1,2% 2,7%
3.	Водећи индекс F	ДЕЦ	-	95,3 94,9
4.	Коинциђајући индекс F	ДЕЦ	-	88,3 87,8
5.	Индустријска производња (Г/Г) Р	ЈАН	-5,4%	-5,3% -2,6%
6.	Малопродаја (Г/Г)	ЈАН	-2,6%	-2,4% -0,2%
7.	Индекс започетих кућа (Г/Г)	ЈАН	-1,9%	-3,1% -9,0%

JPY је током протекле седмице депрецирао у односу на EUR, те је курс EURJPY забиљежио раст са нивоа од 127,79 на ниво од 128,67. JPY је депрецирао и у односу на USD, те је курс USDJPY забиљежио раст са нивоа 105,45, на ниво од 106,57.

НАФТА И ЗЛАТО

На отварању њујоршке берзе цијена једног барела сирове нафте је износила 59,24 USD (48,88 EUR). Током протекле седмице цијена нафте је имала тенденцију раста, те се нашла на највишем нивоу у посљедњих тринест мјесеци. Подршку цијени нафте даје смањење понуде од стране највећих произвођача, као и оптимизам везано за јачање тражње. Поред тога, средином седмице су објављене вијести да су залихе нафте у САД смањене, што је дало додатни подстицај расту цијене овог енергента. Тражња за нафтотом се током протекле седмице вратила на нивое пред пандемију, док су кључне земље у потрошњи нафте попут Кине и Индије сигнализирале да ће доћи до повећања путовања. У таквим околностима цијена нафте се приближила нивоу од 60 USD по барелу, односно приближила се највећем нивоу у посљедњих годину дана. Аналитичари сматрају да индустрија нафте треба стабилније цијене након што је током 2020. године претрпјела најтежи пад тражње. Поједини аналитичари истичу да техничке анализе показују да напредак на овом тржишту заиста постоји, али је тренутни раст претјеран, што значи да би се могла десити корекција цијене. У петак је цијена нафте наставила да бильежи раст упркос томе што је ОПЕС смањио очекивања за тражњу нафте, док је из IEA саопштено да тренутно на тржишту постоји презасићеност. Аналитичари истичу да је цијена нафте достигла критичну вриједност када ОПЕС+ мора да одлучи да ли да повећа обим производње или рискира губитак тржишног удјела у корист производње нафте из шкриљца у САД. На затварању тржишта у петак цијена једног барела сирове нафте је износила 61,50 USD (50,93 EUR). Посматрано на седмичном нивоу цијена нафте је повећана за 3,81%.

Граф 3: Кретање цијене нафте током протекле седмице

Припремили:
Служба Front Office
Одјељење за банкарство

Одрицање од одговорности (Disclaimer)

Наведени преглед кретања је заснован на екстерним изворима и не садржи било какве коментаре, пројекне и ставове ЦББиХ. Централна банка не може гарантовати њихову тачност и не сноси одговорност за директну или индиректну штету која може наступити као посљедица кориштења или немогућности кориштења информација, материјала или садржаја, или за посљедице одлука донесених на бази њих.

На отварању лондонске берзе метала у понедељак цијена једне фине унце злата је износила 1.784,25 USD (1.472,27 EUR). Цијена злата је током седмице имала тенденцију пада углавном под утицајем појачаног оптимизма на финансијском тржишту. Почетком седмице цијена је забиљежила раст након што су инвеститори исказали забринутост због убрзаног раста приноса на државне обvezнице, као и за инфлацију. Ипак, већ наредног дана цијена злата је почела да се благо смањује, јер су инвеститори били у ишчекивању свједочења предсједника Феда Powella везано за питање монетарне политике и економског раста. Powell није сигнализирао да је Фед близу тога да умањи подршку економији која је снажно погођена пандемијом, те се тако цијена злата није значајније промијенила.

Средином седмице цијена злата је почела да се смањује под утицајем снажног раста приноса на државне обvezнице САД, али и због смањених улагања у сигурне активе попут злата. Приноси на десетогодишње обvezнице САД су повећани на ниво од 1,40%, први пут од фебруара 2020. године, док је долар апрецирао те је тако злато постало скупље за инвеститоре који располажу средствима у другим валутама.

Цијена злата је током трговања у петак била волатилна, те је забиљежен пад ка 1.717 USD по унци, али се врло брзо цијена вратила на веће нивое. Цијена је смањена под утицајем апрецијације долара али и појачаног оптимизма на финансијском тржишту. На затварању тржишта у петак цијена једне фине унце злата је износила 1.734,04 USD (1.436,06 EUR). На седмичном нивоу цијена злата је забиљежила пад за 2,81 %.

Граф 4: Кретање цијене злата током протекле седмице

